

Handläggare
Ingela Hagström
Sophie Jonneryd

Datum
2017-11-13

Diarienummer
KSN-2017-3801

Kommunstyrelsen

Ansökan om verksamhetsstöd för drift av den ideella föreningen Barnombudet i Uppsala län (BOiU)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att bevilja föreningen Barnombudet i Uppsala län 2 300 000 kronor i verksamhetsstöd för 2018, samt

att uppdra till kommunledningskontoret att snarast inleda diskussioner med den ideella föreningen Barnombudet i Uppsala län om upprättande av partnerskap i enlighet med riktlinjen för idéburet partnerskap (IOP).

Ärendet

Föreningen Barnombudet i Uppsala län (fortsättningsvis BOiU) ansöker om verksamhetsstöd med 2 800 000 kronor för 2018 samt motsvarande summa för 2019 och 2020, med uppräkningsgrad på 2 procent per år, för drift av verksamheten. BOiU har sedan starten 1988 fått verksamhetsstöd av Uppsala kommun. För 2017 erhöll föreningen stöd med 2 288 880 kronor från socialnämnden. Fr.o.m. 2018 har kommunstyrelsen ansvar för verksamhetsbidraget.

Ansökan i sin helhet återfinns i **bilaga 1**. Prognos och budget återfinns i **bilaga 2**.

Föredragning

BOiU är en del av civilsamhället och utgör en plattform för utbyte och samverkan mellan olika aktörer i regionen när det gäller arbetet med att säkerställa barns rättigheter. Syftet med verksamheten är att se till att FN:s konvention om barnets rättigheter förverkligas lokalt och regionalt. Vidare syftar föreningen till att ge barn kraft att kräva sina rättigheter, vilket bidrar till stärkt demokrati och social hållbarhet. För att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter har föreningen Barnombudet i Uppsala län (BOiU) valt att arbeta utifrån fyra arbetsområden.

1. Ge stöd och råd till enskilda.
2. Informera och utbilda, både barn och vuxna, om barnkonventionen och dess betydelse.

3. Verkar för förbättringar när det gäller barns rättigheter genom påverkan och opinionsbildning, i första hand på lokal nivå.
4. Möjliggör för barn och unga att göra sin röst hörd.

Föreningen finansieras till största delen genom bidrag från Uppsala kommun, men även genom medel från Region Uppsala samt enstaka särskilda projektmedel som söks från fonder.

I enlighet med Uppsala kommuns Mål och budget 2018–2020 ska kommunen vara väl rustad för att följa barnkonventionen och bidra till att barns möjlighet till dialog och delaktighet förbättras. Barnkonventionen planeras bli lag år 2020. Kommunen ska, med start under 2018, genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom organisationen i syfte att säkerställa att barnrättsperspektivet beaktas i beslutsärenden. Forum för dialog med unga behöver fortsätta utvecklas.

BOiU är, och har länge varit, en viktig samarbetspartner för kommunen och en viktig aktör som erbjuder barn i Uppsala stöd samt ett oberoende ombud som kan hjälpa dem att få sina rättigheter tillgodosedda. Det är viktigt att barn ges denna möjlighet, vilket går helt i linje med kommunens mål att förbättra barns möjlighet till dialog och delaktighet. Att detta stöd, arbetssätt och samarbete finns i kommunen är mycket värdefullt och gagnar medborgarna.

BOiU har i sin ansökan fört fram önskemål om att se över möjligheten att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Uppsala kommun. Kommunen gör bedömningen att föreningen uppfyller samtliga kriterier som krävs för detta och har därför för avsikt att inleda samtal med BOiU under 2018 i syfte att ingå ett sådant från 2019 och framåt.

Ansökan om verksamhetsstöd avser en treårsperiod 2018–2020. Med anledning av ovanstående föreslås kommunstyrelsen besluta att bevilja BOiU verksamhetsstöd endast för 2018. Kommunens avsikt är dock att fortsätta samarbetet med BOiU samt att fortsättningsvis finansiera verksamheten i samma utsträckning som tidigare, men då i form av överenskommelse av partnerskap.

Verksamhetsberättelsen för 2016 i sin helhet återfinns i **bilaga 3**.

BOiU har angivit att de står inför ekonomiska utmaningar. Det beror dels på att den del av verksamhetsstödet som tidigare erhöles från dåvarande utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden upphörde 2014. Dels uteblev uppräknig av stödet från socialnämnden år 2015 på grund av kommunens ansträngda ekonomi. Detta är anledningen till att BOiU nu ansöker om ett höjt stöd. Enligt föreningen är ansökt nivå en förutsättning för att kunna fortsätta att driva verksamheten i samma utsträckning som hittills.

Mot denna bakgrund kan det övervägas om nivån behöver höjas för att kunna tillmötesgå de ökade kraven på utbildningsinsatser som nu finns på kommunen med anledning av det kunskapslyft som ska genomföras inom barnrätt. Detta är dock inte något som ryms inom nuvarande budget.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kommunstyrelsen har i budget 2018 avsatt medel för verksamhetsstöd till vissa verksamheter, kostnaderna för drift av BOiU ryms inom denna. BOiU ansöker om verksamhetsstöd med 2 800 000 kr, i budget finns 2 300 000 kr avsatta för detta ändamål. Ansökan överskrider således budget varför bedömningen är att BOiU endast kan beviljas stöd inom ramen för budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Föreningen Barnombudet i Uppsala län, BOiU:s, ansökan om verksamhetsstöd 2018 – 2020

Innehållsförteckning

Syftet med verksamheten	1
Föreningens uppdrag	1
Bakgrund	2
Belopp som söks samt period.....	2
Finansiering.....	3
Lokaler	4
Samverkan	4
Mål och aktiviteter för de kommande verksamhetsår som ansökan avser.....	5
Behov av verksamhetsstöd och effekter i Uppsala kommun	10
Beskriv vad föreningens arbete får för effekter i Uppsala kommun som inte skulle inträffa om verksamhetsstöd ej beviljades.....	12
Budget för kommande år	13

Bilagor: 1 – verksamhetsberättelse 2016, 2 – prognos och budget

Syftet med verksamheten

Föreningens syfte är att se till att FN:s konvention om barnets rättigheter förverkligas lokalt och regionalt. BOiU vill medverka till social hållbarhet och stärkt demokrati. Detta sker genom att barn får kraft att kräva sina rättigheter och vuxna vågar och vill ge mer makt och stöd till barn på barns villkor samt ser barns egen kompetens.

Föreningens uppdrag

BOiUs uppdrag är:

- att ge stöd och råd till enskilda individer som kontaktar oss. Vi lyssnar, vägleder och påverkar eller medverkar när det behövs.
- att informera, utbilda och bidra till verksamhetsutveckling utifrån barnkonventionen. Målgrupper är barn, vuxna i barns närhet, beslutsfattare och personal som arbetar med barn.
- att påverka kommunen genom att ge konkreta förslag på förbättringar och genom opinionsbildning.
- att stärka barns och ungas röster. Genom att skapa sammanhang och kanaler för barn, unga och beslutsfattare att mötas eller förmedla barns tankar och åsikter till beslutsfattarna.

Bakgrund

Uppsala fick en lokal barnombudsman 1988 efter en motion i kommunfullmäktige. Den då nybildade föreningen Barntelefonen fick förfrågan om att vara denna oberoende instans. Sedan dess har kommunen bidragit ekonomiskt till och samarbetat med BOiU. Våren 2017 bytte föreningen namn från Barnombudsmannen i Uppsala till Barnombudet i Uppsala län.

Det är, vad vi känner till, en unik konstruktion att en ideell, fristående förening har fått rollen att samarbeta med, driva på och delta i förverkligandet av barnrättsfrågorna i en kommun. Vi är mycket glada över detta och ser det som en viktig framgångsfaktor för arbetet.

Som förening har vi möjlighet att sprida och driva frågor tack vare engagerade medlemmar och personal. Att vi är fristående från kommunen gör att vi har stor möjlighet att påverka i frågor på olika nivåer, att föra samtal med såväl de som arbetar närmast barnen, deras chefer och politiker. Vi kan också vända oss till media för opinionsbildning och påverkan, något som hade varit svårare om vi varit en del av kommunen.

Uppsala kommun har genom Barnombudet i Uppsala län varit en föregångare för att det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om allmän klagorätt för barn ska kunna ha en funktion. I Uppsala har barn ett oberoende ombud som kan hjälpa dem att få sina rättigheter tillgodosedda.

Vi har ett brett arbetsområde, med alla de rättighetsfrågor som ryms inom barnkonventionen. Vi ser stora vinster i att utifrån den samlade kompetensen på vårt kansli kunna arbeta med såväl stöd och råd, information och utbildning, påverkan och att stärka barns och ungas röster.

Föreningen har årsmöte varje år och tar då beslut om en årlig handlingsplan fram till nästkommande årsmöte. Denna ansökan beskriver verksamheten över tre år i breda drag, men lämnar öppet för att kunna fortsätta att utveckla och anpassa aktiviteter och metoder utifrån omvärldsanalys, behov och idéer.

Vi ser fram emot tre kreativa och produktiva år med nya samarbeten och fortsatt förverkligande av barnkonventionen.

Bilaga 1 – verksamhetsberättelse för 2016. (digitalt på den här [länken](#))

Belopp som söks samt period

Föreningen BOiU söker om 2 800 000 kr för 2018, och motsvarande summa 2019, och 2020 med en uppräkningsgrad på 2% per år.

BOiU har sedan lång tid tillbaka haft flerårsperioder i sin överenskommelse med kommunen. De senaste har varit treåriga. Det är av stor vikt för föreningens stabilitet att kunna ha en långsiktig ekonomisk trygghet. Det gör att vi har större möjlighet att

våga tänka kreativt och att skapa nya metoder och insatser som kommer kommunens invånare, personal och beslutsfattare till godo.

Personalens kompetens och erfarenhet är basen i verksamheten, och det är av viktigt att kunna behålla kompetens och vara en bra arbetsgivare för att attrahera rätt personer vid nyanställningar. Att inte behöva fokusera på om det finns en ekonomi för nästkommande år gör att fokus på verksamheten bibehålls.

Vi ansöker nu om ett bidrag för tre år framåt, men avser att tillsammans med KLK arbeta fram ett underlag för att kunna ombilda verksamhetsstöd under den perioden till partnerskap till årsskiftet 2018/2019.

I bilaga 1, verksamhetsberättelsen, finns också ett stycke som förklarar varför föreningen nu ansöker om ett högre belopp än vanlig uppräknings från föregående år. Kortfattat handlar det om att ersättningen från kommunen succesivt urholkats och minskat sedan 2012, men att BOiU ändå fortsatt och snarast utvecklat verksamheten. Genom en rad olika omständigheter klarades ekonomin, men inför 2017 var det inte längre möjligt att bedriva verksamheten med de minskade intäkterna.

Efter vädjan till kommunen gick kommunledningskontoret in och betalade en klumpsumma för annonser under året i tidningen Word, vilket gjorde att BOiU:s verksamhet räddades året ut. Det innebar också att kommunens annonsering om relevanta aktiviteter och verksamheter för gymnasieungdomar äntligen tog fart.

Hur lösningen ska se ut 2018 - 2020 har vi inte fått något färdigt förslag på. För BOiU:s del är det nödvändigt att öka den totala summan som kommunen bidrar med för att det ska vara möjligt att upprätthålla verksamheten. Vi fortsätter gärna med att det ingår ett visst antal annonser i tidningen Word i vårt verksamhetsstöd.

Finansiering

BOiU har sedan starten 1988 haft sitt grundstöd från Uppsala kommun. Sedan 2012 har vi också ett avtal med landstinget i Uppsala län, idag Region Uppsala, som nu föreslås bli 940 000 kr för 2018 (treårigt med uppräknings per år).

Utöver de större, mer långsiktiga inkomstkällorna söker BOiU också andra medel. Sedan 2013 har vi haft projektmedel genom Allmänna Arvsfonden. Idag har vi två projekt därifrån. Knas hemma, som är inne på sitt fjärde år, och som tar slut i februari 2018, och Barnrätt för alla, som är inne på sitt tredje år och som tar slut april 2018. Total intäkt från Arvsfonden för Knas hemmas verksamhetsår är 1 142 167 kr och för Barnrätt för alla är 2 026 302 kr.

Arvsfondsprojekten sätts igång när de beviljas, och hamnar därmed på egna räkenskapsår, och medlen hålls separat från BOiU:s vanliga konto. Därför finns de heller inte med i den gemensamma budgeten, vilket däremot alla övriga verksamheter och mindre projektbidrag gör. Alla intäkter och kostnader som berör Arvsfondsprojekten redovisas och revideras separat.

Vi har också sökt och fått Folkhälsomedel via Region Uppsala, och tillsammans med biblioteken fick BOiU del av sommarlovsmedel från MUCF för att skapa tidningen Ord i somras.

Sedan något år tillbaka har BOiU börjat hitta former för hur vi kan samarbeta med privat sektor, och därmed också få tillgång till medel för att kunna göra mer för att förbättra barns rättigheter i kommunen och länet. Under 2017 uppgick den sortens stöd till 60 000 kr och berör framförallt Barnrättskalendern.

BOiU har sålt några föreläsningar till verksamhet utanför kommunen och landstinget, eller som inte ingår i kommunal finansiering. Vi har dock än så länge tagit blygsamt betalt för dessa. Några mindre försäljningar av material vi producerat, samt ersättningar för porto har också inkommit.

Lokaler

BOiU hyr kontorslokaler på Drottninggatan 8. Vi är för tillfället sju medarbetare som sitter där i delade rum och med ett större mötesrum. Projektledaren för Knas hemma lånar kontorsplats av Stiftelsen Allmänna barnhuset i Stockholm. Vi har också oftast en eller två studiepraktikanter (jurist och/eller master/kandidat inom mänskliga rättigheter) och i kortare perioder praoelever. Många av oss har under en vecka ett flertal möten såväl hos oss som hos andra verksamheter. Det har därför stor betydelse för effektiviteten att smidigt kunna ta sig till olika platser i Uppsala, men även att andra lätt kan ta sig till oss. Att vi har nära till kollektivtrafik till kommunerna i länet är också relevant för vår ambition att kunna vara tillgängliga för att arbeta även där.

Vår tidigare lokal på Kungsgatan sades upp inför totalrenovering av huset och sommaren 2015 flyttade vi till den nuvarande. Vår hyresvärd erbjuder en förmånlig hyra för läget, även om den ökade något i samband med flytten. Vi var först väldigt tveksamma till att utifrån tillgänglighetsaspekt ha lokaler helt utan hiss, men har sedan konstaterat att vi kunnat hantera det utan problematik. För de fall där vi har möten eller samarbeten med personer som inte kan gå i trappa så bokar vi helt enkelt närliggande lokaler, och har haft gott samarbete till exempel med Sensus för sådana tillfällen. Vi har också haft en anställd som använde rullstol, som med hjälp av trappklättrare och assistent ändå kunde använda kontoret.

Samverkan

Vi ser samverkan som en oerhört viktig del för att förverkliga barns rättigheter. Mycket av det BOiU gör syftar till att få olika myndigheter och organisationer i Uppsala att samverka kring barn, oavsett huvudman.

BOiU deltar i och tar vid behov initiativ till nya samverkansgrupper och nätverk kring barn och ungas rättigheter. Nätverken är viktiga för att BOiU ska ha kontakter att gå vidare med i olika frågor. De kan även leda till nya samarbeten eller gemensamma konferenser i någon viktig fråga. Deltagandet i nätverk och grupper ger också en god kunskapsbild av de olika stödinsatser som finns inom kommunen och länet och de olika

problembilder som aktörerna möter och är till nytta när vi ska hänvisa de som hör av sig till oss för rådgivning.

BOiU lyfter även i dessa sammanhang barnrättsperspektivet och utifrån det behov av verksamhetsutveckling och kan även ta frågor vidare till beslutsfattare.

Samverkan med enheten för social hållbarhet på KLK har inneburit en stor förbättring i arbetet med kommunens förvaltningar. BOiU ser fram emot fortsatt samarbete kring styrdokument som berör barnets rättigheter samt att personal på enheten sprider information och uppmuntrar förvaltningar och verksamheter att samarbeta med BOiU för att utveckla barnrättsperspektivet.

Nätverk/grupper där BOiU deltar

- Trappans samverkansgrupp. Genom verksamheten Trappan samordnas en grupp kring barn som bevittnat våld i hemmet och/eller som vuxit upp med beroende eller psykisk ohälsa i hemmet. I gruppen finns personal från kommunen, region Uppsala och frivilligorganisationer.
- Nätverket för föräldraskapsstöd som Länsstyrelse och Region Uppsala samordnar.
- Barnskyddsrådet i Uppsala län, BOiU:s verksamhetschef är idag ordförande. Där finns representanter från barnskyddsteamet på Akademiska sjukhuset, Barnahus i Uppsala län, Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken, Elevhälsan i Uppsala, grundskolan i Uppsala kommun, Kvinnofridslinjen, Länsstyrelsen, NCK:s kunskapsbank, Polisen, Rättsmedicinska avdelningen, SUF-kunskapscentrum, Uppsala Universitet, Rädda Barnen Uppsala län, Röda korset, Socialtjänsten i Uppsala kommun och social hållbarhet inom Region Uppsala.
- Vi samarbetar i olika sammanhang även med ADU, Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala, TRIS, Tjejers rätt i samhället, Trappan, Röda korset och Rädda barnen.
- BRIS nystartade regionala nätverk, samt när BO och SKL bjuder in. Genom Region Uppsala har vi närvaro på SKL:s nätverk för barnrätt inom regioner och landsting.

Mål och aktiviteter för de kommande verksamhetsår som ansökan avser

Stöd och råd

BOiU avser fortsätta att vara ett oberoende lokalt barnombud även de närmsta tre åren. Det innebär att BOiU ger stöd och råd via telefon, mejl, sociala medier samt när vi möter barn och vuxna vid olika evenemang.

Vår roll kan vara att vägleda och hänvisa till rätt verksamhet, att förklara vilka regler och lagar som gäller, eller att hjälpa till att formulera ett klagomål till lämplig instans.

Ibland kontaktar vi ansvariga eller media, eller medverkar som oberoende part på möten om barnet och båda vårdnadshavarna godkänt det.

BOiU omfattas inte av någon juridiskt bindande tystnadsplikt, men avger ett tystnadslöfte som innebär att vi inte berättar för någon vem som har ringt. Som ideell förening omfattas vi inte heller av anmälningsplikten. Om något barn är i fara gör vi dock en orosanmälan, och berättar då, om det är lämpligt, om att vi gör det för den som ringt.

BOiU:s personal har god kännedom om såväl lokala, regionala som nationella stödverksamheter och strukturer, och sänker tröskeln för barn och vuxna att våga be om hjälp. Många vet inte vart de ska vända sig, eller om deras problem räknas som tillräckligt allvarligt för att kontakta den instans de tror är rätt. Att vi är fristående från såväl kommun som regionens verksamheter, ger oss trovärdighet och inger trygghet för de som kontaktar oss att vi lyssnar opartiskt på deras problem.

Vi är alltså ibland den första instansen en del vänder sig till, men ibland också den som den sökande, efter att ha blivit frustrerad i mötet med andra, upplever som den sista.

På boiu.se är det lätt att hitta till *Få hjälp*. Där finns tydliga länkar till en mängd olika verksamheter i kommunen och nätet, både inom offentlig och ideell sektor, där barn och unga kan få hjälp med just sitt problem. Denna sida marknadsför vi genom epostutskick via skolor, via affischer som vi sprider till förskolor, skolor och andra ställen där barn, unga eller föräldrar vistas, samt genom gratispluggar i UNT.

Informera och utbilda

Föreningens informationsarbete sker dels genom masskommunikation via media, till exempel gratisannonser i UNT, egna kanaler som nyhetsbrev, BOiU:s och Words hemsidor, sociala medier, tidningen Word, dels vid externa evenemang som Kulturnatt och utdelning av Barnrättspris, utbildningar och konferenser. Även vårt arbete med att ge stöd och råd till enskilda är en del av att informera om barns konkreta rättigheter.

- *Novemberkalendern* är BOiU:s variant av adventskalender som leder fram till den 20:e november – barnkonventionens födelsedag. Kalendern finns på BOiU:s hemsida och sprids via sociala medier.
- *#Bytposition* är ett event under en vecka på våren såväl IRL som på sociala medier. Syftet är att ifrågasätta åldersmaksordningen. Några ungdomar får praoa hos kommunalråd och några kommunalråd praoa på skolor.
- *Typsåhär* är en nystartad Facebookkanal som vi driver med Folkhälsomedel från Region Uppsala. Syftet är att nå fram till vuxna när barn – föräldrar, familjehem och personal som arbetar med barn, med tips om hur de kan förbättra sina relationer utifrån barnets rättigheter.

BOiU i media

BOiU skickar pressmeddelanden och debattartiklar samt blir kontaktade av media i olika sammanhang kring barns rättigheter, både för uttalanden samt som sakkunniga.

Information till barn och unga

- *Vecka 54 (54 artiklar i barnkonventionen)*

Vi genomför barnrättslektioner i alla klasser på en skola. Under lektionerna samlar vi också in åsikter och förbättringsförslag från eleverna. Dessa förmedlas sedan vidare till politiker och andra berörda. Under några av dagarna deltar verksamheter och organisationer som är relevanta för barns rättigheter, samt politiker i ett ”lunchhäng”. Syftet är att öka tillgängligheten och skapa möten.

- *Barnrättskalender*

Alla skolor med årskurs 5 i Uppsala kommun får ett erbjudande om barnrättslektion för femteklassarna. Eleverna i klassen får också en barnrättskalender med texter om barnkonventionen, hänvisning till stödlänkarna på vår hemsida, samt andra tips relaterat till barnets rättigheter. Även vid dessa lektioner samlar vi in åsikter och förbättringsförslag på samma sätt som i *Vecka 54*. Alla andra klasser på de skolor vi besöker får ett klassrumsexemplar av kalendern. Vi har också följt upp kalendern med ett utskick till lärarna om tips på korta aktiviteter att göra med eleverna i anslutning till varje månad. Syftet med kalender är att hålla barnrättsperspektivet levande i klassrummen och hemmen. Under 2017 nådde vi på detta sätt cirka 670 elever på 16 skolor.

- *Barnrätt för alla*

I ett Arvsfondsprojekt som tar slut under 2018 arbetar vi med att tillgängliggöra information om barnkonventionen för barn och unga med olika funktionsnedsättningar. De metoder och material som tagits fram i projektet kommer BOiU att fortsätta förvalta och/eller samarbeta med någon större nationell aktör kring. Materialen är också funktionella för alla barn i åldrarna 3 – 9 år, samt för nyanlända såväl barn, unga som vuxna.

Information till föräldrar/vårdnadshavare

- Vi sprider vår Behöver-du-hjälpt-affisch på förskolor där den är tydligt riktad till föräldrar med rubriken: *Behöver-ditt-barn-hjälpt?*
- Vi erbjuder föreläsningar/samtalskvällar för allmänheten, som ofta handlar om just föräldraskap, minst en gång per termin.
- Vi når föräldrar/vårdnadshavare, till exempel genom skolornas utskick och hemsidor, för att informera om vår Behöver-du-hjälpt-sida och om annan relevant information kopplat till barnets rättigheter.
- Vi arbetar indirekt via verksamheter som möter föräldrar, till exempel barnmorskemottagningar och barnavårdscentraler. Vi hjälper dem att skapa strukturer för att förmedla barnets rättigheter i sin verksamhet.
- Genom Barnrättskalendern når vi in i hemmen och därmed också föräldrar och andra vuxna nära barnet.
- *Typsåhär* är en ny kanal vi testar nu. Se mer ovan.

Information till beslutsfattare och tjänstepersoner

- Vi erbjuder utbildningsfilmer samt diskussionsmaterial och särskilda utbildningar om barnrätt, barnrättsliga beslutsprocesser och dialogformer för tjänstepersoner och politiker i Uppsala.
- Vi arbetar i vårt påverkansarbete med att dessa utbildningar ska genomföras och följas upp på ett strategiskt sätt.
- Vi erbjuder oss att komma till nämnder, styrelser, gruppmöten och partimöten för att prata om barnrättsfrågor.
- Vi träffar tjänstepersoner och politiker i enskilda möten och lyfter barnrättsfrågor.

Information och verksamhetsutveckling för personal som arbetar med/för barn

- Vi erbjuder utbildningsupplägg och metodstöd i att utveckla verksamhet och metoder för att bättre uppfylla barnets rättigheter i olika kommunala verksamheter. Under 2017 har vi arbetat med enheten för försörjningsstöd samt Gottsunda familjecentral.

Information till övriga

- *Barnrättspris*
Varje höst delas ett barnrättspris ut. Syftet är att lyfta goda exempel på arbete med barnets rättigheter.
- *Kulturnatt/liknande evenemang*
För att bli synliga för många barn, föräldrar och en bred allmänhet, deltar BOiU i och arrangerar varje år offentliga sammanhang med olika kreativa metoder för att väcka engagemang.
- *Föreläsningar/verksamhetsutveckling utifrån barnrätt*
Vid förfrågningar håller vi föreläsningar för olika målgrupper, t ex lärarutbildningar, ideella föreningar eller olika yrkesgrupper. För alla som verkar inom kommunens välfärdsuppdrag gör vi det gratis, för övriga tar vi ut arvode.
- *Engagera fler i föreningen*
Vi arbetar hela tiden för att bli fler medlemmar som ett sätt att sprida arbetet med barnets rättigheter. Under 2017 har värvning skett vid Kulturnatten, Engagemangsmässa på Blåsenhus samt vid juriststudenternas Kontaktdagar.

Påverka

Vi lyfter frågor som är viktiga för att barnets rättigheter ska fungera för alla barn. Ibland gör vi det utifrån att någon har hört av sig till oss, ibland handlar det om något föreningen har identifierat som viktigt och ibland något som är aktuellt i media eller samhället i övrigt. Vi håller oss kontinuerligt uppdaterade inom barnrättsområdet vad gäller såväl nya metoder som forskningsrapporter och kampanjer.

På årsmötet väljs fokusområden för BOiU för varje år. Många frågor följer dock med flera år i rad, eftersom det ofta krävs kontinuerlig påverkan under längre perioder för att uppnå resultat. Exempel på fokusområden är: barnrättsliga beslutsprocesser, likarättsarbete, sexuella övergrepp (förebygga, stöd, åtgärdsrutiner), föräldrastöd samt psykisk ohälsa. Ämnena kan variera under treårsperioden. Utöver fokusområden så dyker det dock även ofta upp andra sakfrågor där vår kunskap och särskilda roll i kommunen efterfrågas.

Arbetsmetoderna är generellt att undersöka frågan genom att ta del av handlingar och samtal med berörda personer. Utifrån vad vi kommer fram till föreslår vi konkreta åtgärder och försöker påverka så att de genomförs. Om så behövs, till exempel via media. Det kan också innebära informationsinsatser på området.

Stärka barns och ungas röster

BOiU arbetar med att stärka barns och ungas röster via två håll. Dels påverkar vi, utbildar och stöttar politiker och tjänstepersoner i att efterfråga barns och ungas åsikter. Både av rättighets- och kvalitetsskäl eftersom det blir bättre beslut om de som berörs av dem får höras. Dels utbildar vi och stöttar barn och unga i hur de kan påverka.

- *Kommunutvecklare*

BOiU har sedan 2014 haft ungdomar som sommarjobbar som kommunutvecklare. De får lära sig om barnets rättigheter, kommunala strukturer och kartläggningar om unga i Uppsala. Utifrån det väljer de ut frågor som de tycker är viktiga, fördjupar sig och väljer olika sätt att påverka. Det kan vara genom möten med politiker och tjänstepersoner, eller genom att skapa opinion via media eller andra kanaler. Vår ambition är att fortsätta med detta kommande somrar, förutsatt att vi kan fortsätta samarbetet kring det med kommunen.

- *Praoelever*

BOiU tar med glädje emot praoelever. Förutom att de får testa lite av varje av vår verksamhet, så är det också ett lärande tillfälle för oss att få deras expertis och kolla att vår verksamhet är lämplig i relation till målgruppen.

- *Stöd till unga som vill påverka*

Vi kan vara ett stöd för enskilda eller grupper av barn/unga som har en fråga som de vill driva. Vi kan erbjuda dem tips på påverkansmetoder, vilken beslutsfattare/instans som kan ta beslut och lokal att samlas i. Vi marknadsför dessa påverkansmöjligheter i skolor, fritidsgårdar, bibliotek och andra ställen där barn och unga finns. Det gör vi dels genom de personer som arbetar där och dels när vi finns på plats till exempel vid *Vecka 54* eller genom *Barnrättskalendern*.

- *Tidningen Word*

Tidningen Word ges ut av Barnombudet i Uppsala län, och har funnits sedan 2006. Word planeras, produceras och distribueras av en redaktion bestående av gymnasieelever under ledning av personal på BOiU. Tidningen är gratis och distribueras på gymnasieskolor, fritidsgårdar, bibliotekens ungdomsavdelningar och andra utvalda platser som är relevanta för målgruppen. Upplagan är på 2500

exemplar. Tidningen är välkänd och varje exemplar läses av mer än en person. Cirka hälften av alla gymnasieungdomar i Uppsala läser tidningen.

Syftet med Word är att stärka ungas röster och att vara en kanal mellan gymnasieungdomar och kommunens arbete. Word innehåller dels rent underhållande ämnen och dels frågor om till exempel ensamkommande flyktingbarn, möjligheten för unga att påverka politiken, volontärarbete, resultat från undersökningen Liv och hälsa ung, könsidentitet, tonårsgraviditet, ätstörningar och skolmat.

Word kommer att fortsätta genomföra journalistikprojekt i klasser på gymnasieskolor, där eleverna får producera material (text, bild och layout) till Word. Vi har också under 2017 gjort försök att öka Words digitala närvaro. Tanken är att kunna publicera artiklar som har aktualitet mellan Words ordinarie nummer samt lägga upp podcasts och vloggar.

I och med KKK:s annonsinköp för 2017 har betydligt fler relevanta verksamheter inom kommunen marknadsfört sig till målgruppen genom tidningen Word.

- *Tidningen Ord*

Sommaren 2017 fick Word ett efterlängtat lillasyskon, tidningen Ord. Ord skapades av ett gäng sommarlovsbarn i åldrarna 10 - 15 år, i samarbete med biblioteket Uppsala och med sommarlovsmedel från MUCF.

För närvarande pågår samtal om att via projektmedel kunna göra en mer omfattande och långsiktig satsning i likhet med Word. Det finns därmed också förhoppningar om att till exempel kommunen, men kanske även privat sektor, kan bidra när projektperioden tagit slut så att det då kan bli en beständig verksamhet för att stärka barns och ungas röster, träna dem i källkritik, journalistiskt hantverk och en yttrandefrihet med respekt för mänskliga rättigheter.

Behov av verksamhetsstöd och effekter i Uppsala kommun

BOiU har länge arbetat för att barnets rättigheter ska ha en tydligare plats i kommunens styrdokument, och är mycket glada att det nu finns skrivningar så som dessa:

Ur kommunens mål och budget 2018 - 2020: "Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i beslut som berör dem. Metodstöd och verktyg för detta ska arbetas fram. Kommunen ska arbeta för barns rättigheter såsom de är formulerade i Barnkonventionen. Alla barn ska garanteras skydd mot diskriminering. Fokus i utvecklingsarbetet och dess genomförande ska utgå från barnkonventionens fyra huvudprinciper som handlar om alla barns lika värde och rättigheter (artikel 2), att barnets bästa ska sättas i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet (artikel 3), varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne (artikel 12)."

Samt på annan plats i samma dokument: "Utveckla effektiva och innovativa former för medborgar- och brukardialog." Och att "Genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunen."

I Uppsala kommuns handlingsplan 2017-2019 om att främja mänskliga rättigheter finns även denna punkt:

Under målområde 4: ”Genom skolan ges barn och unga utbildning i grundläggande demokratiska värden och mänskliga rättigheter samt kunskap om nationella minoriteter.”

BOiU kan bidra väsentligt till att dessa ambitioner kan förverkligas inom kommunen.

Det finns idag stor brist på kunskap om barnets rättigheter hos såväl barn och unga själva, som hos de vuxna som är ansvariga för att barnets rättigheter ska fungera.

BOiU:s vision är att barn och unga ska ha kunskap om sina rättigheter, och våga kräva sina rättigheter. Vi vill att vuxna ska ha kunskap om barnets rättigheter och hur de kan verkställa dem i såväl hemmiljö som i olika verksamheter.

Barn behöver själva känna till vilka rättigheter de har, för att de ska kunna säga till när rättigheterna inte tillgodoses av vuxna. Vi behöver se till att barn som far illa blir uppmärksammade tidigt och stärka barns möjligheter att påverka. Att känna att det går att påverka är ett sätt att stärka tilltron till demokratin. Det finns idag stora grupper barn som inte får det stöd de skulle behöva i tid, eller som inte känner att de kan påverka.

- I en vanlig gymnasieklass är det i snitt flera elever som blivit utsatta för sexuella övergrepp hemma.
- Nästan var sjunde högstadielev har blivit utsatt för någon form våld hemma.
- 25 % av tjejerna och 16 % av killarna i årskurs 6 - 9 uppger sig uppleva kränkningar eller mobbning i skolan.
- Endast 17 - 30 % av eleverna i Uppsala kommun anser att de själva kan föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen.
- 30 % av eleverna i Uppsala vet inte hur de ska göra för att påverka och 20 % tror inte att deras åsikt kommer att bli lyssnad på.

För barn i utsatta situationer är det särskilt förödande att inte känna till sina rättigheter. De har extra svårt att göra sina röster hörda. Därför får de ofta inte den hjälp de behöver och riskerar att få mer problem.

En undersökning av socialtjänsten visar att 6 % av ungdomarna 13–18 år har kommit i kontakt med socialtjänsten i samband med en anmälan. Den vanligaste typen av problem är föräldrars vanvård, konflikter mellan föräldrar, föräldrars missbruk och psykisk ohälsa. Som statistiken ovan visar är det betydligt fler barn som skulle behöva få stöd och det mycket tidigare. De kommer varken i kontakt med socialtjänsten eller får det stöd de behöver på annat sätt. Att lära sig mer om sina rättigheter, hur man får hjälp och vem man kan kontakta är viktigt. Ett barn formulerade det som så att de vet vad de ska göra om det börjar brinna, men har inte lärt sig vad de kan göra om det är problem hemma eller i skolan.

Enligt en rapport från BRÅ 2011 har det skett förbättringar i förskolans och skolans rapporteringar till socialtjänsten vid misstanke om barn som far illa. Skola och förskola stod 2012 för 17 % av anmälningarna till socialtjänsten. Av det totala antalet anmälningar handlar 28 % om barn mellan 6–12 år och 48 % om barn mellan 13–17 år. En hög grad av anmälningarna berör därmed äldre barn. Vi menar att anmälningsbenägenheten hos förskola och skola skulle kunna vara starkare då de med rätt verktyg har en god chans att se barn som far illa tidigt. Genom att uppmärksamma lärare och elever på barnets rättigheter och rätt till hjälp kan vi möjliggöra att fler barn får det stöd de behöver tidigare.

Beskriv vad föreningens arbete får för effekter i Uppsala kommun som inte skulle inträffa om verksamhetsstöd ej beviljades

Barnkonventionen ställer krav på oberoende, barnanpassade och effektiva instanser dit barn och unga kan vända sig när deras rättigheter kränks. Dessa behöver rikta sig till barn och ge information till barn. Barnombuden behöver också vara tillgängliga så att barn vänder sig till dem. Detta är avgörande för barnkonventionens krav på oberoende, effektiva och barnanpassade instanser. Oberoende barnombud är även viktiga för att främja och påverka kommunernas arbete med barnkonventionen.

Skolinspektionen och den statliga myndigheten Barnombudsmannen har lyft fram behovet av lokala fristående barnombud. Det finns också inskrivet i utredningen om barnkonventionen som lag. I Rädda Barnens undersökning *Ung röst 2014* tycker 72% av barnen att det är viktigt att kommunen har ett eget barnombud.

Att BOiU har ett stabilt grundstöd innebär att vi kan erbjuda våra tjänster till alla verksamheter som finansieras av kommunala medel utan extra kostnad. För till exempel skolor, förskolor, fritids eller familjecentraler som ofta har tajta budgetar, vet vi att det har stor betydelse att de inte behöver leta efter extra resurser för att betala för en föreläsning eller workshop eller ett material för att arbeta med barnets rättigheter. Vi har kunnat se på andra liknande verksamheter som arbetat i Uppsala, och som har varit nödgade att ta betalt för tjänsterna, att de får mycket svårare att nå ut.

BOiU utgör idag en lågröskel in för medborgarna och de myndigheter som har ansvar för att erbjuda olika former av stöd. BOiU känner också till en mängd olika och kan hänvisa såväl till offentlig, ideell som privat sektor. Att vi inte är en myndighet, och inte heller har någon lojalitet gentemot till exempel kommunen gör att fler vågar vända sig till oss. På vår hemsida finns också den mest samlade informationen om olika stödfunktioner som finns i kommunen, och det skulle innebära en kunskapsförlust i tillgång för att kunna hitta rätt instans om den inte fanns.

BOiU utgör en samlad erfarenhet och uppdaterad kunskap om det breda området barnets rättigheter och hur dessa kan implementeras. Dessa snart tre decenniers arbete finns förvaltad hos nuvarande styrelse och medarbetare och används dagligen för kommunen och medborgarna och skulle gå förlorat om verksamhetsstöd inte beviljades. Nu när Sverige står inför att inkorporera barnkonventionen i svensk lag ser vi redan ett ökat intresse för frågorna. Det höjer också ribban för den beredskap hela kommunens

organisation behöver ha inför 2020, och att gå miste om BOiU:s bidrag till den processen skulle sakta ned och begränsa de insatser som kommunen har möjlighet att göra.

Vad gäller att inkludera barn och unga i beslutsfattande och att se till att de lär sig att det faktiskt är möjligt att påverka finns ingen liknande aktör i Uppsala idag. Tidningen Word som funnits i 11 år nu är unik i sitt slag. Att vi varje år träffar tusentals barn och unga och stärker deras kunskap om sina rättigheter och möjligheten att påverka, är ett sätt att säkerställa att fler kan agera för sig själv om det behövs. Att vi också, som oberoende instans, kan bidra till dialog mellan barn, unga och beslutsfattare är även det unikt.

I och med att vi har grundstödet från kommunen gör det också att vi har kraft och vågar söka ytterligare medel för projekt som annars inte skulle ha genomförts utan oss. Att vi har avtal med Region Uppsala ökar bredden på kunskaperna på kontoret och vi skapar samverkans effekter.

Vid de tillfällen vi syns mer regionalt och nationellt lyfter vi gärna fram Uppsala kommuns satsning och mod att stötta oss som en fristående aktör inom barnrättsområdet. Detta ger ett gott renommé till Uppsala kommun för arbetet inom mänskliga rättigheter.

Budget för kommande år - bilaga 2

Det finns en viss svårighet att göra budgetar för tre år framåt, eftersom vi har så många olika, och idag osäkra intäkter. I nuläget har vi ansökningar hos Allmänna arvsfonden som vi väntar besked på, en i december 2017, och en i februari 2018. Dessa innebär ju viss ersättning för overhead i form av administrativ personal samt bidrar till andra fasta kostnader i form av hyra och utrustning. Vi får folkhälsomedel från Region Uppsala som gäller under 2017 samt 2018, och som vi inte idag vet om det kan bli fortsättning på, samt bidrag utifrån ett avtal om tjänster åt Barnavårdsförbundet i Uppsala län som är ettårigt, och som inleddes 2017. Vi har också fortsatta aktiva samtal med två kommuner i länet som kanske vill teckna avtal med oss, och fortsätter processen med att bibehålla och hitta samarbetsparter inom privat sektor.

Dessa omständigheter, och att vi så långt det är möjligt vill behålla kompetent personal, gör att vi måste ha beredskap för att betala ut löner åtminstone under kortare perioder utan att ha fått in den finansiering som var tänkt för den tjänsten. De senaste fem åren har det därför inte bedömts vara någon idé att budgetera för mer än ett år i taget. Trots detta har vi gjort ett försök till treårig budget, men som alltså, utifrån de uppgifter vi vet nu, blir budgetar som inte är i balans. Detta år beräknas vi få ett mindre överskott, som vi alltså kommer att behöva använda åtminstone i början av 2018 innan vi vet hur det gått med olika bidragsansökningar.

Lisa Skiöld, verksamhetschef

Gunilla Oltner, ordförande

Budget och prognos för BOiU till Uppsala kommun

Intäkter	Prognos 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020	kommentarer
Uppsala kommun	2 309 688 kr	2 800 000 kr	2 856 000 kr	2 913 120 kr	
Region Uppsala	918 900 kr	940 000 kr	958 800 kr	977 976 kr	
Projektstöd Region Uppsala- elevhälsoprojekt, periodiserat (2016-2017)	135 000 kr	0 kr	0 kr	0 kr	
Projektstöd Region Uppsala- föräldrastödsprojekt, periodiserat (2017- 2018)	125 000 kr	125 000 kr	0 kr	0 kr	
Barnvårdsförbundet	113 000 kr	113 000 kr	0 kr	0 kr	Ettåriga avtal, inleddes 2017, beslutas i nov -17 om förlängning
Försäljning av annonser, tjänster och material	438 000 kr	20 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	400 000 kr annonser i Word från KLK 2017
Övriga bidrag och samarbete med privata sektor	105 000 kr	50 000 kr	50 000 kr	50 000 kr	osäkert, inget säkert inför 2019, 2020 än
Allmänna arvsfonden (separata budgetar)					Inget färdigt efter april 2018.
Totalt intäkter	4 144 588 kr	4 048 000 kr	3 879 800 kr	3 956 096 kr	
Kostnader					
Kostnader avseende BOiUs alla områden, Barnvårdsförbundet, projekt (ej Arvsfondsprojekt)					
Personal	2 135 000 kr	2 247 700 kr	2 292 654 kr	2 338 507 kr	
Administration (tel, internet, kontorsmat, förbrukningsvaror, ekonomi-hantering, försäkringar, föreningsavgifter)	254 000 kr	259 080 kr	264 262 kr	269 547 kr	

Styrelsen	26 750 kr	27 000 kr	30 000 kr	30 000 kr
Kompetensutveckling	38 000 kr	32 000 kr	32 000 kr	32 000 kr
Verksamhet	262 000 kr	282 000 kr	270 000 kr	275 400 kr
Resor	5 000 kr	5 000 kr	5 000 kr	5 000 kr

Om ej arvsfondsprojekt bortfaller
viss ersättning för de fasta
kostnaderna

Lokaler	275 000 kr	330 500 kr	337 110 kr	343 852 kr
Övrigt	7 000 kr			
Summa:	3 002 750 kr	3 183 280 kr	3 231 026 kr	3 294 306 kr

**Kostnader avseende avtalet med Region
Uppsala**

Personal	705 000 kr	735 900 kr	750 618 kr	765 630 kr
----------	------------	------------	------------	------------

Administration (tel, internet, kontorsmat,
förbrukningsvaror,ekonomihantering,
referensgrupp)

	40 000 kr	42 000 kr	42 840 kr	43 697 kr
Kompetensutveckling	5 000 kr	7 000 kr	10 000 kr	10 000 kr
Verksamhet	40 000 kr	37 000 kr	34 100 kr	35 200 kr
Resor	5 000 kr	6 000 kr	6 000 kr	6 000 kr
Lokaler	105 000 kr	107 100 kr	109 242 kr	111 427 kr
Övrigt	1 500 kr	5 000 kr	6 000 kr	6 000 kr
Summa:	901 500 kr	940 000 kr	958 800 kr	977 954 kr

Totalt kostnader:	3 904 250 kr	4 123 280 kr	4 189 826 kr	4 272 260 kr
--------------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Resultat:	240 338 kr	-75 280 kr	-310 026 kr	-316 164 kr
------------------	-------------------	-------------------	--------------------	--------------------

BARNOMBUDSMANNEN I UPPSALA

BOiU

018 69 44 99

boiu@boiu.se

gillaboIU

boiu.se

VERKSAMHETS 20 BERÄTTELSE 16

Innehåll

Förord	3
2016 i siffror	4
Vad vi gjort	7
BOiU i media	13
Sociala medier och webb	14
Organisation	15
Ekonomi	16

Förord

Är det okej att ringa till BUP om det här?

Jag är god man åt en pojke från Afghanistan som är placerad i Uppsala av en annan kommun. I dag fick vi veta att han ska flyttas till sin hemkommun nästa vecka. Vad kan vi göra?

Hur ska jag säga om jag ringer till en familjecentral om våra problem i familjen?

Tycker du att jag ska prata med kuratorn på skolan om våra problem med en elev som hotar?

DETTA ÄR CITAT från personer som ringt oss. Att vara en fristående verksamhet, som inte är en myndighet, och att vi finns och kan det lokala samhället är i många fall en förutsättning för de som hör av sig, och att vi kan ge rätt svar på frågorna.

Utifrån samtal med barn, unga, föräldrar och personer som arbetar med barn kan vi också styra vår verksamhet så att vi kan göra insatser till exempel på de skolor som vi fått information om att det finns problem på. Vi kan också uppmärksamma

beslutsfattare på vad som kan behöva göras.

Under året har det lagts fram en utredning om barnkonventionen som lag. Den kommer troligen att påverka situationen för barn i Sverige – om än till största delen genom att frågor om barnets rättigheter syns mer.

BARNKONVENTIONEN GÄLLER DOCK redan, och för att den ska följas ser vi att vår roll är avgörande, och det framkommer även i utredningen, där de skriver om

behovet av fristående lokala barnrättighetsbyråer.

DET HAR SKETT många framsteg för barnets rättigheter såväl i Uppsala kommun, region och på nationell nivå. Vi kan utifrån det utgå ifrån att det arbete som läggs ner för att driva på förändringar, opinionsbilda, informera och stärka barn och ungas röster verkligen har betydelse, och att vi bör fortsätta att vara aktiva tills varenda rättighet gäller vartenda barn!

Gunilla Oltner, ordförande

5 bästa hos BOiU 2016

Vi ger stöd och råd, informerar, påverkar och stärker barns och ungas röster. Det här är det som vi är nöjdast med 2016.

Möten med barn

Över tusen barn och unga från F-klass till årskurs 9 har vi mött i klassrummen. 600 av dem har också fått testa vår nya vägghalvår med barnrättstema. Bläddra i kalendern på boiu.se/material

Unga experter på sjukhuset

Fem olika grupper av barn och unga hjälper nu barnsjukhuset att bli ännu bättre på bemötande, information och forskning. Läs bloggen på ungaexperter.wordpress.com

Jubileum

Ungdomsmagasinet Word firade 10 år med sitt extra-tjocka 50:e nummer. Av unga, för unga – sedan 2006. Läs alla numren på hemsidan. tidningenword.se

Ny, roligare hemsida

Nu är det lättare att snabbt hitta rätt på vår hemsida för den som behöver hjälp. boiu.se

Familjerätten

Efter vårt långvariga påverkansarbete så erbjuder familjerätten nu eftersamtal vid vårdnadstvister – för både barn och föräldrar.

Sämst!

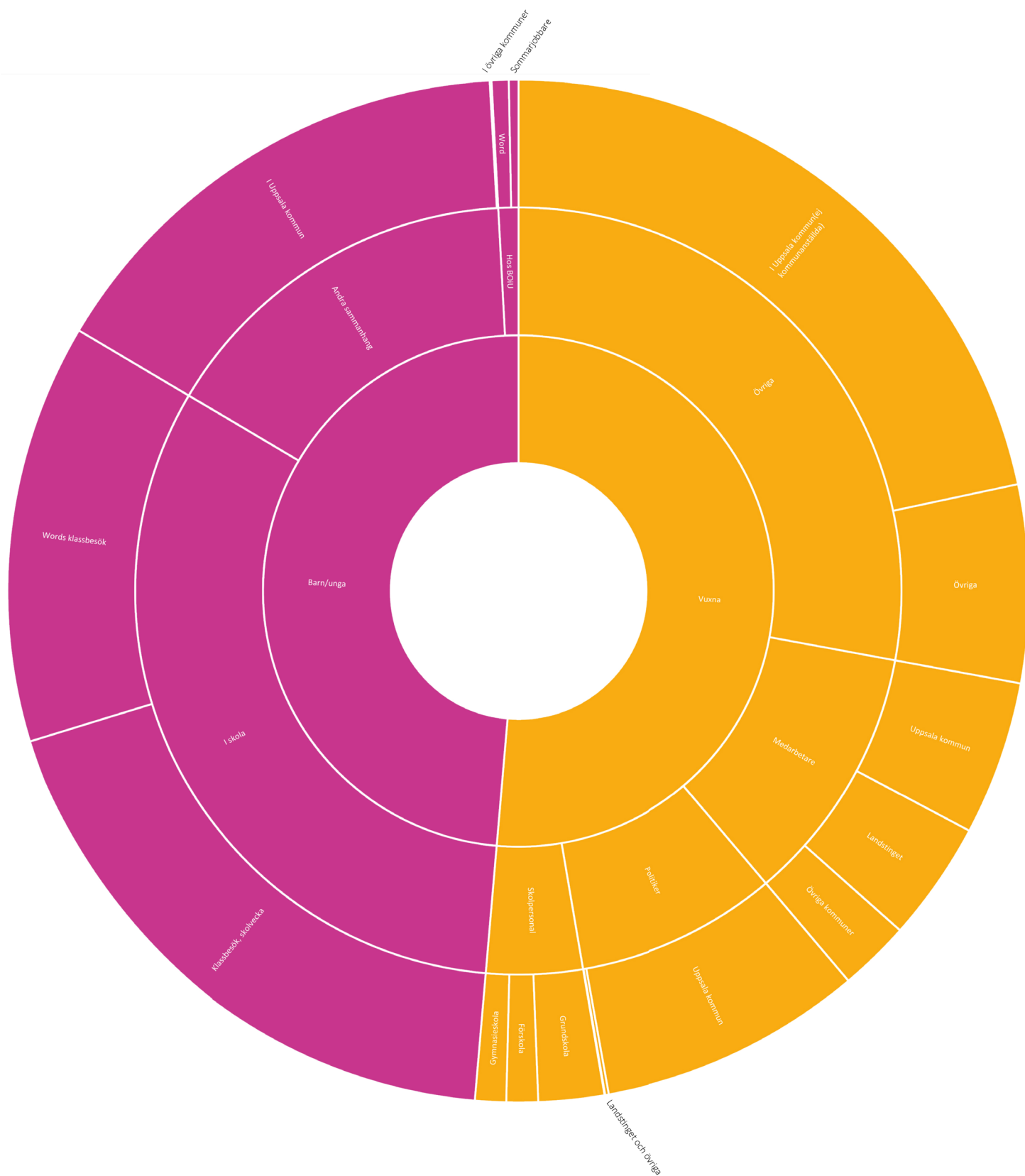
Kommuner och domstolar blundar för barnets bästa när de flyttar ensamkommande mot deras vilja. I år har vi givit juridisk hjälp och/eller stöd till drygt 40 personer i denna situation.

2016 i siffror

Nedan: Personer vi träffat, redovisat efter kategori.

Svårt att läsa? Förstora diagrammet på hemsidan:

► boiu.se/2016/diagram

Nedan: Personer vi träffat, redovisat efter sammanhang

Inom Uppsala kommun

Unga som deltagit i BOiU:s arbete

Word, **redaktion** och **övr medv** 22+6

Sommarjobbade kommunutvecklare 16

Unga som BOiU mött

Klassbesök, **Word**, **övriga & skolvecka** 690+983

Övriga unga 827

Vuxna som BOiU mött

Politiker 435

Medarbetare, **förskola**, **grundskola**, **gymnasiet** 52+108+51

Medarbetare, ej skola/förskola 254

Övriga vuxna 1127

Rådgivningsärenden

Antal ärenden initierade av **barn**, **vuxna** 14+87

Utanför Uppsala kommun

Unga utanför Uppsala kommun 3

Politiker, **landsting** 6

Politiker, **övriga kommuner** 1

Medarbetare, **landstinget** 197

Medarbetare, **Enköping**, **Knivsta**, **övriga** 14+11+92

Övriga, **i länet**, **ej i länet** 70+255

Vad vi gjort

BOiU arbetar för att alla barn och unga ska få den hjälp de behöver och att alla barn och unga ska kunna påverka sin vardag och samhället.

Detta gör vi genom att ge stöd och råd, informera, påverka och stärka barns och ungas röster.

Vi gav stöd och råd

Vi ger stöd och råd via telefon och mejl om barns och ungas konkreta rättigheter och möjligheter att få den hjälp de behöver. Ärenden med stor variation kommer via telefon, mejl och chattapp eller när vi träffar barn och unga.

Ärenden 2016

Allra flest ärenden – nästan 40 % – handlade i år om flytt av ensamkommande barn från Uppsala till andra kommuner. Det är också de ärenden som medfört mest nedlagd arbetstid och även känslomässigt engagemang för personalen.

Rättighetsfrågor och psykisk ohälsa är de ämnen som dominerat när barn hört av sig.

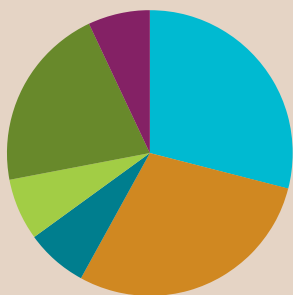
Cirka 14 % av ärendena kom under 2016 från barn/unga. Den enskilt största kategori personer

som velat ha stöd av BOiU 2016 är gode män till ensamkommande.

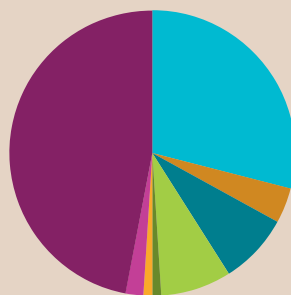
Två orosanmälningar gjordes under hösten i samband med klassbesök, varav en ledde till utredning av socialtjänst och polis.

Vi har under året startat konton på fler sociala medier där barn och unga vistas, som en alternativ kontaktmöjlighet.

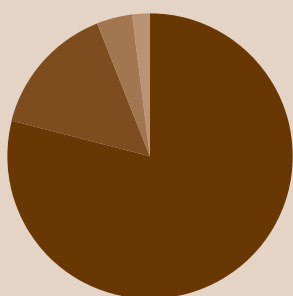
Ämnesområden som barn sökt hjälp om under 2016

Ämnesområden som vuxna sökt hjälp om under 2016

Ärendehantering 2016

- Endast besvarat
- Agerat i ärendet (t ex tagit fram underlag, skrivit/bidragit till ansökningar eller överklaganden, haft möten med tjänstepersoner/ beslutsfattare i ärendet mm)
- Agerat strategiskt (t ex skrivit debattartiklar, tagit fram principiella underlag, haft möten eller kontakt med beslutsfattare på generell nivå och myndigheter)
- Gjort orosanmälan

Vi informerade

Vi informerar och utbildar barn, unga och vuxna om barnrätt och påverkan. Vi träffar barn och unga, politiker och medarbetare inom kommun och landsting, personal som möter barn och vuxna nära barn. Verksamheter som möter barn och unga använder oss som informationskälla för att hitta material och tips.

Kulturnatten

På Kulturnatten bjöd vi in i ett tält på Drottninggatan.

En barnrättsmaskin levererade lappar med rättigheter samt reflex, barn fick göra sin egen knapp med den åsikt de ville framföra, det var möjligt att göra ett quiz på temat ”Vilken rättighet är du?” och vi samlade in barns och ungas åsikter genom att de fick måla på en Uppsalavvy där olika färger symboliserade olika utvecklingsområden.

Ny hemsida

En ny hemsida togs fram under året. Vi har arbetat mycket med målgruppsanpassning, och fokus ligger nu på att det ska gå enkelt och snabbt att hitta information och stöd som är relevant för den specifika besökaren.

► boiu.se

Behöver du hjälp

Vi har fortsatt sprida affischer om vår hemsida där vi listar stödfunktioner. Affischerna har skickats till skolor, ungdomsgårdar, bibliotek, vårdcentraler och andra ställen där barn och unga finns.

Några av våra praoelever har också bidragit med stop-motion filmer om stödfunktionen som spridits via sociala medier.

Vi har också haft många pluggannonser i UNT under året som visar till boiu.se

Barnrättskalender

Under sommaren tog vi fram en väggkalender med barnrättsinformation. En testupplaga delades ut till

nära 600 elever i årskurserna F-6. I samband med utdelningen informerades även på föräldramöten, och alla berörda klasser fick en barnrättslektion (se under klassbesök).

► Bläddra i kalendern på boiu.se/material

Klassbesök och skolvecka

Under 2016 har vi provat ut ett nytt koncept som en vidareutveckling av Din röst som BOiU:s satsning för att informera om barnets rättigheter och möjliggöra delaktighet hos skolelever.

Skolveckan Vecka 54 är ett bra koncept under utveckling. I Vecka 54 ingår barnrättslektioner och insamlande av åsikter med samtliga klasser och ”lunchhäng” på en central plats i skolan. Insamlade åsikter från eleverna sammanställs och skickas till berörda nämnder. Under lunchhänget medverkar olika relevanta organisationer och verksamheter samt politiker.

Tre skolor besöktes under året. Medverkande verksamheter 2016 var Trappan, Tris, Ungdomsmottagningen och Antidiskrimineringsbyrån Uppsala.

Barnrättspriset

Barnrättspriset delades ut för sjätte gången. Denna gång till professor Anna Sarkadi som representant för forskningsgruppen Chap på Institutionen för kvinnors och barns hälsa vid Uppsala universitet. Forskningen vid Chap har stor betydelse för att barnets rättigheter ska förverkligas inom flera verksamheter, inte minst för ensamkommande.

Ett lunchseminarium med prismottagarna genomfördes och prisöverlämningen skedde vid Gränbyförskolornas ljusfest i närvaro av mer än 100 barn och vuxna.

Samtal på BOiU

Vår öppna samtalsserie Samtal på BOiU bjöd in till två samtal arrangerade av styrelseledamöter från BOiU.

Det ena handlade om stress bland unga och leddes av en psykolog, det andra var ett samtal mellan

ett maskrosbarn och en socionom, med reflektion av en jurist. Kvällen belyste personliga erfarenheter speglade utifrån ett juridiskt perspektiv på samhällets skyldigheter.

Novemberkalendern

I november genomförde vi en ”adventskalender” på vår hemsida. Varje dag fram till Barnkonventionens födelsedag den 20 november öppnades en ny lucka, med dagens artikel och tävling. Kalendern marknadsfördes i sociala medier och fick en del uppmärksamhet till liten arbetsinsats.

Avsikten var dels att marknadsföra vår nya hemsida, och dels att sätta fokus på Barnkonventionen.

► boiu.se/julkalender-i-november

Utbildningar

Vi genomför anpassade utbildningsinsatser för politik, förvaltningar och andra verksamheter inom Uppsala kommun och landstinget. Att producera informationsfilmer har varit en del i att systematisera och tillgängliggöra utbildningar på grundnivå om barnrätt. Till filmerna hör även ett diskussionsmaterial.

Nytt material

Mina rättigheter

Tillsammans med vår illustratör Rebecca Karlén gjorde vi en målarbok om barnets rättigheter, tillgänglig att skriva ut från vår hemsida.

Utbildningsfilmer

Vi producerade utbildningsfilmer för politiker och medarbetare inom Uppsala kommun. Filmerna har visats vid utbildningar. Sedan tidigare finns motsvarande film för landstinget.

Material för föräldragrupper

I dialog med föräldrar och barnmorskor har vi gjort ett material som delats ut till samtliga barnmorskemottagningar i länet.

Vi har också producerat mycket ”ad hoc-material” för exempelvis klassbesök och event.

► [Allt material finns på boiu.se/material](http://boiu.se/material)

#bytposition

#BYTPPOSITION ÄR BOIU:S event där åldersmaktordningen sätts under lupp. Det genomfördes för första gången under en vecka våren 2016. Inslag i sociala medier med hashtaggen #bytposition ifrågasatte vuxnas makt över barn och satte dem i skrattspegel. Flera inslag gjordes av unga illustratörer i BOIU:s nätverk.

Tanken var också att hög-

stadiel elever skulle följa med kommunalråd under en dag för att bevaka hur de tar hänsyn till ungas delaktighet och barnets bästa. Tre kommunalråd och en skola var involverade, men i sista minuten insåg skolan att det inte fungerade med skolans planering. På BOIU hade vi två ungdomscoacher som fick granska vår verksamhet och föreslå förbättringar.

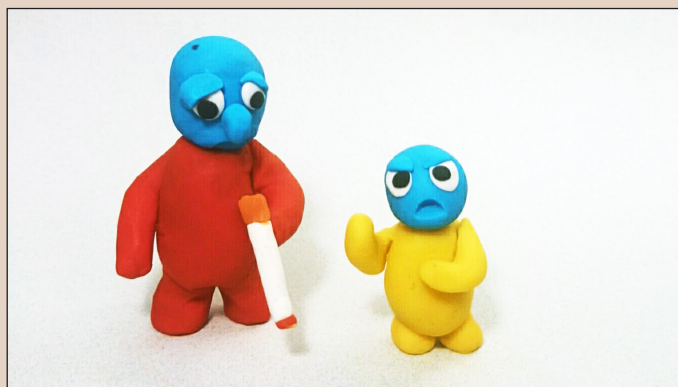

Bild ur stop motion-film från #bytposition. Se den på boiu.se/bytposition

Vi påverkade

BOiU lyfter frågor som är viktiga för att barnets rättigheter ska fungera. I vårt arbete ingår granskning av kommunens och landstingets arbete för barnets rättigheter. Vi stödjer även verksamheter i deras arbete. Vi ser att mycket återstår att göra för att barns rättigheter fullt ut ska förverkligas i Uppsala.

Fokusfrågor 2016

Årsmötet 2016 antog en handlingsplan där ett antal fokusfrågor under arbetsrådet Påverkan valdes ut. Nedan finns en genomgång som visar hur det gick.

Barnrättsliga beslutsprocesser

Mål: BOiU vill att kommunerna i Uppsala län utbildar politiker och medarbetare för att kunna säkra barnets rättigheter i beslutsprocesser.

Så långt kom vi 2016: I dialog med kommunledningskontoret i Uppsala kommun togs fram informationsfilmer, och Plan- och byggnadsnämnden har sett den på nämnd, och det har också varit ett frukostseminarium med KLK och BOiU på temat barnets rättigheter.

Övriga kommuner i länet har inte anlitat BOiU för utbildning, men kan till viss del ha utbildat via egna kanaler.

Likabehandlingsarbete

Mål: Kvaliteten på förskolors och skolors arbete med likabehandling ska höjas. Personalen ska få utbildning.

Så långt kom vi 2016: Påverkansmöten har genomförts för att säkerställa att det finns lätt tillgänglig utbildning för personal. Påverkan fortsätter. Även genomfört separat utbildning av personal på gymnasieskola samt vid seminarium tillsammans med Stadsteaterns föreställning 30 november.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer

Mål: BOiU ska bidra till att skapa en handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta familjer inom Uppsala kommun. Ekonomisk utsatthet ska finnas med som diskrimineringsgrund i likabehandlingsarbetet inom skolor och för skolor.

Så långt kom vi 2016: BOiU har genomfört seminarium tillsammans med Utbildningsnämnden, sammanställt och skickat ut tips till förskolor och skolor och fått debattartikel publicerad i UNT, samt bidragit i framtagande av handling kring riktlinjer för förskolor och skolor. Beslutas tas troligen av Utbildningsnämnden under 2017.

Sexuella övergrepp inom skola och förskola

Mål: BOiU ska bidra till att det skapas dels tydliga förebyggande rutiner mot sexuella övergrepp inom skola och förskola, och dels handlingsplaner om övergrepp förekommit.

Så långt kom vi 2016: Frågan har lyfts i påverkansmöten angående säkerställa utbildning om

övergrepp och kränkningar. Inga resultat än.

Föräldrastöd

Mål: BOiU ska se till att föräldrastödet utökas och att ambitionen ska vara att stödet når alla föräldrar.

Så långt kom vi 2016: BOiU har samverkat med Länsstyrelsen och Regionförbundet i Uppsala län bland annat när det gäller formuleringar i målsättningar till den regionala handlingsplanen för 2016-2019 som beslutats av Regionförbundet i Uppsala läns styrelse, samt skrivits under av KSO i kommunerna i länet. Nu finns där ett mål om att alla föräldrar ska erbjudas föräldrastöd under barnets uppväxt 0 -17 år.

BOiU har också påverkat om att det bör finnas en webportal där allt föräldrastöd finns att hitta.

I Uppsala kommun har BOiU medverkat som moderator vid Triple Ps seminarier, och kunnat ge kunskapsunderlag till politiker och tjänstepersoner om fördelar med verksamheterna.

Familjerätt

Mål: BOiU ska påverka så att det erbjuds fler varianter av stöd till föräldrar som separerar, och att kommunens arbete gentemot barn i separationer utvecklas.

Så långt kom vi 2016: Efter vårt långvariga påverkansarbete så erbjuder familjerätten nu eftersamtal vid vårdnadstvister – för både barn och föräldrar.

Flyktingmottagandet i Uppsala

Mål: Vi bevakar att alla barnets rättigheter ska gälla även de nyanlända barnen.

Så långt kom vi 2016: Uppsala kommun, civilsamhället och engagerade medborgare har under 2016 gjort rejäla ansträngningar för att ta emot nyanlända på ett bra sätt. De största problemen som BOiU har arbetat med har påverkats av Uppsala kommuns svårigheter att rekrytera fler socialsekreterare, och inte minst av att andra kommuner i landet i många fall har agerat direkt mot barnets bästa.

BOiU har utbildat gode män, tagit fram underlag, gjort flera uttalanden i media, däribland debattartiklar, gett mycket stöd via gode män, påtryckningar på politiker i Uppsala och haft möten med myndigheten Barnombudsmannen och SKL under Almedalsveckan.

Se vidare under Vi stärkte barns och ungas röster.

Barnets rättigheter i kommande Region Uppsala

Mål: BOiU vill att alla barn i länet ska kunna ta del av det stöd vi erbjuder och att barnrättsarbetet ska integreras även i de andra kommunerna. Idag arbetar vi i Uppsala kommun och landstinget.

Så långt kom vi 2016: Vi har haft möten med de som arbetade med att slå samman landstinget i Uppsala län och Regionförbundet för att se till att barnrätten skulle få en plats i den nya organisationen. Vi har kontaktat representanter från ledningen i alla kommuner i länet för att höra om samarbetsmöjligheter. Under 2016 ledde det inte till några konkreta resultat.

Barnskyddsrådet

Genom samarbetet och ordförandeskapet i Barnskyddsrådet i Uppsala län har vi anordnat symposierna Traumamedveten skola, hälsovård och omsorg och Tidiga insatser för små barn.

Rådets fokus är på ökad samverkan och verksamhetsutveckling utifrån barnets rättigheter.

► [Läs mer på boiu.se/barnskydd](http://boiu.se/barnskydd)

Vi stärkte barns och ungas röster

Vi skapar möjligheter för barn och unga att påverka.

Unga på BOiU

Praoelever och ungdomscoacher

Vi hade 5 praoelever och inom eventet #bytposition 2 ungdomscoacher. De producerade material, gav perspektiv på vår verksamhet och fick lära sig om barnets rättigheter och BOiU.

Kommunutvecklare

16 ungdomar sommarjobbade i tre veckor på BOiU med att lära sig om barns och ungas rättigheter och att få sin vilja igenom i en samhällsfråga som de valt själva.

Fokusgrupper

Unga som vill förändra något får lära sig hur de

kan gå till väga. Vi har marknadsfört möjligheten till att få stöd genom Skolveckor, annonser i Word och på Kulturturnatten. I ett par sammanhang har vi lotsat vidare och stöttat i hur de kan gå vidare.

Din röst

Skolkonceptet Din röst ersattes under året av upplägget Vecka 54, se ovan under Vi informerade.

Ensamkommande

Under hösten genomfördes en utbildningskväll av unga ensamkommande till barnrättsambassadörer, med avsikt att de dels själva ska känna till, men även föra vidare sin kunskap om rättigheter till andra i samma situation.

Word

NGDOMSMAGASINET WORD FYLLEDE under 2016 10 år och 50 nummer. I jubileumsnumret återpublicerades de bästa texterna från alla år.

► [Läs jubileumsnumret på tidningenword.se/50](http://tidningenword.se/50)

Word har liksom tidigare planerats, producerats och distribuerats av gymnasieungdomar i Uppsala, med ungas perspektiv. Den har delats ut på gymnasieskolor, och på andra ställen där unga finns, samt till politiker med flera.

En mindre läsundersökning gjordes under året och visade som tidigare att cirka 50 % av gymnasieeleverna läser tidningen.

Fem nummer har givits ut, med tema Lycka, Jubileum, Kultur, Ungdoms- och Lära.

Få kommunala och andra offentligt finansierade verksamheter har under året tagit möjligheten att informera och bjuda in till dialog genom annonsering i Word.

► [Läs mer på tidningenword.se](http://tidningenword.se)

Projekt

Knas Hemma

Knas hemma består av unga som själva har erfarenhet av att vara placerad av socialtjänsten, och syftar till att lyfta barns och ungas delaktighet inom socialtjänst, familjehem och HVB-hem.

Våren 2016 fördes arvsfondsprojektet Knas hemma över från BOiU till Fryshuset. När Knas hemma avslutades som arvsfondsprojekt under hösten anställdes projektledaren av BOiU under en övergångsperiod, för att fortlevnaden skulle säkras för de unika metoder och det nätverk som skapats under projektiden.

Under december skrev BOiU tillsammans med den nybildade föreningen Knas hemma en ny ansökan till Arvsfonden om ett fortsättningsår. Beslut om den togs i februari 2017.

► knashemma.se

Elevhälsoprojektet

Syftet med Elevhälsoprojektet är att beslutsfattare ska ha relevant kunskap om barn och unga. För detta kan de kvalitativa samtal som förs inom elevhälsan användas, men i nuläget används de inte fullt ut eftersom informationen inte samlas på

kommun- eller länsnivå, eller nationell nivå.

Inom projektets ram har en kartläggning och informationsinsamling gjorts som visat att liknande arbete har pågått på andra håll i landet. Utifrån de erfarenheterna och efter dialog med elevhälsan i Uppsala läns kommuner, Regionförbundet och Landstinget kom vi fram till att Uppsala län bör hänga på det nationella arbetet med att samla statistik i ett nationellt kvalitetsregister för elevhälsan.

Elevhälsoprojektet har genomförts tillsammans med Regionförbundet och med ekonomiskt stöd från landstingets folkhälso-medel.

Projektet redovisas i separat rapport till Region Uppsala under våren.

BK för alla

Arvsfondsprojektet BK för alla tar fram material och metoder för att göra barnkonventionen tillgänglig även för barn och unga med olika funktionsvariationer. Projektet är inne på år två som handlat om att börja producera material tillsammans med externa aktörer.

► boiu.se/bkforalla

Läns-BO

Inom landstinget (sedan årsskiftet 2016/2017 Region Uppsala) har vi arbetat med att utbilda, informera och stödja verksamheter i att utvecklas med avseende på barnets rättigheter. Verksamheten redovisas separat.

► Se boiu.se/region

BOiU i media

BOiU förekom i 30 redaktionella inslag under året, utöver en TT-artikel som publicerades i flera medier nationellt. Dessutom stod BOiU bakom 5 opini-
onsbildande artiklar samt förekom i en signerad ledartext.

Tidigare mediainslag finns på BOiU:s hemsida.

► [Se boiu.se/press](http://boiu.se/press)

Nyhetsinslag och intervjuer

160224	Barn tas från sina familjehem	UNT
160310	Vuxna och barn byter plats	SR Uppland
160323	”Bra att vara barn i Sverige”	UNT
160330	”Det här är olagligt”	SVT Uppland
160415	Dragkamp om ensamkommande	SR P1
160415	Om kommuners flytt av ensamkommande flyktingbarn	SR Uppland
160416	”Nya reglerna är ett brott mot barnkonventionen”	UNT
160502	Vad betyder jämställd uppfostran?	UNT
160511	”Galet sätt att tänka”	SVT Uppland
160513	Hallå där Lisa Skiöld, om att det kommer fler frågor om flykt/migration	Uppsalatidningen
160629	Ha koll på barnens digitala liv	UNT
160701	Fler barnombudsmän behövs	Dagens samhälle
160727	De som söker hjälp är i kris	UNT
160803	Sommarjobb på Barnombudsmannen utmanar unga	SR Uppland
160805	Kommunförbättrarna	Dagens ETC
160804	Unga önskar sig mer och billigare kultur	UNT
160811	Hallå där Love Sundström	Uppsalatidningen
160812	Orättvist utbud på UKK	ETC Uppsala
160812	Om upprop om UKK	SR Uppland
160819	”Skolorna måste bli bättre”	ETC Uppsala
160913	Ensamkommande väljer parkbänken	UNT
160923	Sexdömd fick jobb hos Barnombudsmannen	UNT (TT-artikel publicerades i flera medier)
160924	Sexdömd anställd på Barnombudsmannen i Uppsala	SR Uppland
160924	Köpte sex av barn – fick jobba med barnrättsfrågor	SVT Uppland
160930	Fler måste visa att de inte begått brott	UNT
160930	Fler barnsexbrott ska lösas	UNT
161020	Kväll för tjejer som vill förändra	Uppsalatidningen
161020	Länsbarnombudsman Martin Price	SR Jämtland
161201	Skolor testar ny metod	Uppsalatidningen
161215	Pappa slog sin son i huvudet	Uppsalatidningen

Debattartiklar och insändare

160316	Socialtjänsten i Kumla bryter mot lagen	Nerikes Allehanda
160323	Socialtjänsten tvingar barn att byta kommun	Dagens ETC
160523	Säkra skolvägar är allas ansvar	UNT
160601	Barnets rättigheter i sjukvården kan säkerställas av läkaren	Läkartidningen
160824	Skolan ska vara avgiftsfri	UNT
160915	Stoppa barnens flyttkarusell	UNT Ledare

Sociala medier och webb

Antal följare/gillamarkeringar

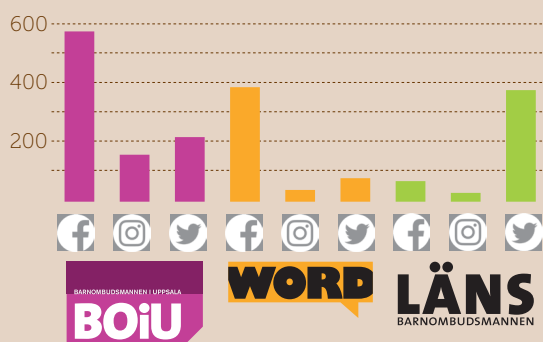
BOiU och Word är som tidigare störst på Facebook, medan Länsbarnombudsmannen är störst på Twitter. Siffror från 2016/12/31.

Facebook

På Facebook är BOiU störst i åldersgruppen 35–44 år, och Word i åldersgruppen 18–25 år. Könsfördelning bland dem som gillar på Facebook visas i diagrammen nedan.

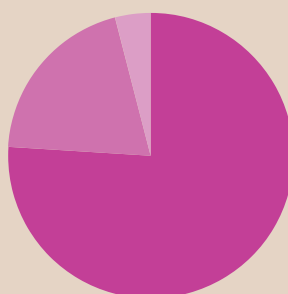
Samtliga uppgifter från Facebook, januari 2017.

Antal följare/gillamarkeringar

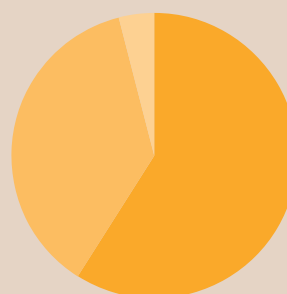

Könsfördelning bland dem som gillar på Facebook

gillaboIU

tidningenword

Kvinnor
Män
Ej angivet

Besökare på webbplatser

Under 2016 skapades nya webbplatser åt BOiU och Word. I samband med detta raderades all statistik äldre än 22 november 2016. En beräkning utifrån perioden december 2016–januari 2017

antyder att tidningenword.se kan ha ökat antalet unika besökare med 50 % jämfört med 2014, medan boiu.se ser ut att ha dubbelt antal besökare som 2014. Detta är dock högst osäkert.

Organisation

Barnombudsmannen i Uppsala är en ideell förening som har funnits sedan 1988. Vi arbetar i Uppsala kommun och Uppsala län. Föreningens huvudsakliga finansiering kommer från Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län.

Personal och styrelse

Anställda

Lisa Skiöld, Martin Price, Mårten Markne, Fredrik Norén, Leah Malmqvist☐, Ami Forsberg☐, Karin Hallén Sehlin☐, Anna Sabelström☐*, Ehline Larsson☐, Anders Eriksson*☐, Åsa Tingström*, Karin Mellin*, Hanna Johansson*.

Praktikanter under året: Kristin Håkansson, Amanda Cornell och Amanda Lindström från juristprogrammet, Uppsala universitet; Charlotte Netzler från Stockholms universitet.

* Påbörjad tjänst under året

☐ Avslutad tjänst under året

Styrelse

Styrelsen väljs av årsmötet på ett eller två år i taget.

Styrelsen bestod efter årsmötet 2016 av Gunilla Oltner, ordförande; Ulf Wennström, Emma Ericsson, Göran Hedefalk, Mohima Mumin, Johanna Fjellborg, Paulina Rodriguez Milovic.

Referensgrupp för Läns-BO

Anna-Karin Vaz-Contreiras, Jeanette Escanilla, Alf Ahlström, Thomas Eriksson, Birgitta Ekholm Lejman, Lisa Skiöld, Gunilla Oltner och Martin Price.

Styrgrupp för Knas Hemma

Lisa Skiöld, Gunilla Oltner, Anna Sabelström och från Fryshuset John Heyne.

Styrgrupp för BK för alla

Lisa Skiöld, Carl Boström, Elin Blideskog, Eva Jansson, Nilla Wikberg.

Medlemmar

Den 31 december hade föreningen 54 medlemmar.

Ekonomi

I budgeten hade vi räknat med att använda oss av eget kapital, och ändå kunna göra ett minusresultat. Resultatet blev också ett minusresultat på 111 804 kr, men betydligt lägre än budgeterat (248 000 kr), vilket är bra med tanke på att vi nu inte har något eget kapital att tala om längre.

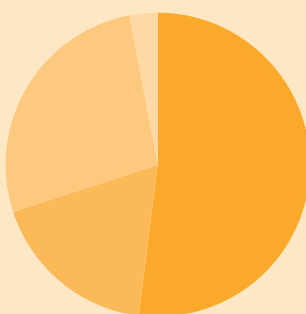
Intäkter

Bidrag Uppsala kommun
Bidrag Uppsala läns landsting
Bidrag Folkhälsomedel
Övriga intäkter

Övriga intäkter

Annonser Word
Sponsring
Föreläsningintäkter
Medlemsavgifter

Intäkter

I budget hade vi utgått ifrån att få in intäkter från två kommuner i länet, det uppnåddes inte, vilket påverkade budgeten med 230 000 kr. Övriga intäkter ligger mer i linje med uppskattning. Totala utfallet intäkter blev 3 590 175 kr.

Kostnader

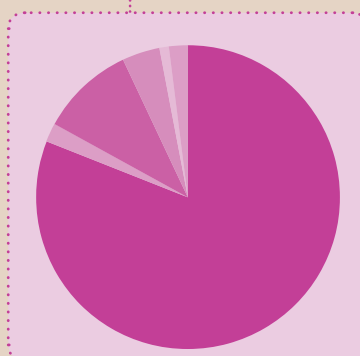
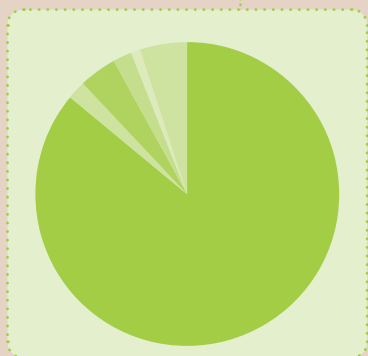
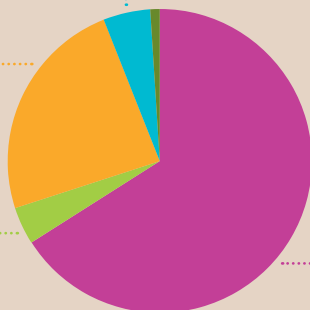
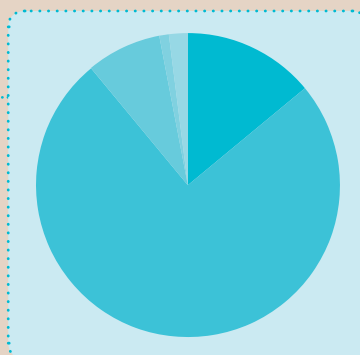
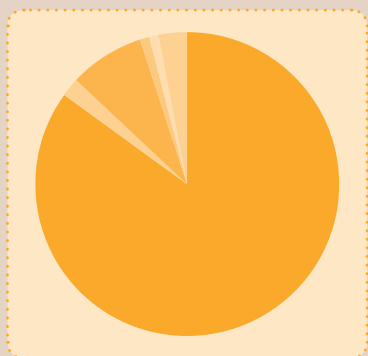
Kostnaderna ligger nära budgeten, något högre på verksamhet, men å andra sidan lägre på kanslikostnader, vilket beror på att vi gjorde rekryteringar under våren, och alltså hade vakanser under en period.

Totala utfallet kostnader blev 3 701 979 kr.

Detaljer om det ekonomiska läget vid 2016 års utgång på nästa uppslag.

Kostnader

Kanslikostnader, exkl Arvsfondsprojekt och Läns-BO	Läns-BO
Word, exkl kanslikostnader	Verksamhet
	Styrelse

Läns-BO

Personalkostnader
Utbildning
Lokalkostnader
Kontor och teknik
Övrigt
Barnskyddsrådet

Word

Tryck
Pr, läsarundersökning
Reklamskatt
Redaktion
Distribution och utgivarkostnad
Kontor och teknik

Verksamhet

Barns och ungas röster
Information, pr, opinion
Föreningsavgifter
Evenemang
Övrigt

Kanslikostnader

Personalkostnader, ej Arvsfondsprojekt och Läns-BO
Utbildning
Lokalkostnader
Kontor och teknik
Ekonomihantering
Övrigt

Budget i obalans inför 2017

Vid budgetberäkningen för 2017 blev det uppenbart att det inte går ihop, ens efter att ost-hyvelsprincipen använts. För år 2017 saknades cirka 400 000 kr. Här följer en förklaring.

Ersättningar från Uppsala kommun – uteblivna uppräknings och neddraget stöd

År 2012 fick BOiU dels medel från Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, UAN – 250 000 kr för tidningen Word, och dels från Socialnämnden för barn och unga, SBN, för Word och för all övrig verksamhet – 2 200 000. UAN minskade sitt bidrag 2013 till 200 000, och därefter drogs det in helt 2014. (Se tabell nedan)

Den kompensation som BOiU försökte förhandla till sig i det läget gick ut på att UAN, SBN samt Barn- och ungdomsnämnden, BUN skulle köpa helsidesannonser i varje nummer av Word framöver. Detta skulle uppgå till en summa av 105 000 kr/år (minus punktskatt 8% visserligen). UAN köpte därefter helsidesannonser i varje nummer så

länge nämnden existerade (upphörde alltså 2015), de andra nämnderna köpte inga eller enstaka annonser.

Under 2013 och 2014 räknades bidraget från SBN inte upp, med hänvisning till kommunens dåliga ekonomi. Även 2015 års avtal låg kvar på samma summa som 2012.

Först 2016 blev det en uppräknings på 2 %, vilket i alla fall närmar sig de kostnadsökningar som hörde ihop med verksamheten det året, vad gäller såväl lönejustering som externa fakturor. Men eftersom våra kostnader inte har stannat på samma nivå som de var 2012, var det inte längre möjligt att fullfölja den ordinarie verksamhet utifrån överenskommelsen som finns med Uppsala kommun, via Socialnämnden, med de i realiteten rejält minskade medlen.

Utbetalat från Uppsala kommun

År	För Word från UAN	Från SBN/senare SCN	Totalt
2012	250 000	2 200 000	2 450 000
2013	200 000	2 200 000	2 400 000
2014	0	2 200 000	2 200 000
2015		2 200 000	2 200 000
2016		2 244 000	2 244 000
2017		2 288 880	2 288 880

Om det vore uppräknat varje år på samma nivå som 2016, dvs 2%

År	För Word från UAN	Från SBN/senare SCN	Totalt	Skillnad mot utbetalat
2012	250 000	2 200 000	2 450 000	
2013	255 000	2 244 000	2 499 000	99 000
2014	260 100	2 288 880	2 548 980	348 980
2015	265 302	2 334 657	2 599 959	399 959
2016	270 608	2 381 350	2 651 958	407 958
2017	276 020	2 428 977	2 704 997	416 117
Totalt skillnad mot utbetalat 2012–2016				1 672 016
Total skillnad mot utbetalat 2013–2017: ca 1 672 000 kr				
Skillnad mot beslutat om utbetalning under 2017: ca 416 000 kr				

Hur har det kunnat fungera ändå?

BOiU har varit medvetna om kommunens pressade ekonomiska situation och har försökt att klara av verksamheten trots minskad ersättning. Att det alls har varit möjligt beror på en rad faktorer. Flera av dessa har förändrats och totalt sett har det lett till en tipping point 2017.

- 2012 inledde BOiU avtal med Landstinget i Uppsala län. En del av det avsåg kommunerna i länet, däribland Uppsala, och i avtalet ersätts också andelar av fasta kostnader i form av t ex kontor.

År 2015 förändrades avtalet till att inte längre omfatta kommunal verksamhet, och ersättningen från landstinget sänktes med cirka 170 000 kr.

- Under 2016 har BOiU satsat på att få med sig även de övriga kommunerna i länet på att skriva överenskommelser för att arbeta med barnets rättigheter. Det har inneburit att vi har satsat medel ur eget kapital på personalkostnader. Dessa medel är nu slut. Vi har idag en mycket begränsad buffert.

- Under de aktuella åren har BOiU haft två arvsfondsprojekt. I början av 2017 hade vi ett arvsfondsprojekt pågående vilket också bidrar med intäkter till fasta kostnader från projektets overheadkostnader. Från december 2016 har BOiU också gått in med några månadslöner för att stötta vårt tidigare arvsfondsprojekt Knas hemma, för att de värdefulla metoder och nätverk som arbetats upp inte skulle gå i stöpet på grund av externa aktörers agerande. BOiU, tillsammans med den nybildade föreningen Knas hemma som består av unga vuxna som har erfarenhet av placeringar genom socialtjänsten, sökte och beviljades i slutet av februari, nya pengar från Arvsfonden för att kunna säkerställa det viktiga arbetet.

- 2015 blev BOiU tvungna att flytta kontoret på grund av totalrenovering på den dåvarande adressen på Kungsgatan. Vi har fortsatt ett mycket förmånligt hyresavtal med hyresvärden, och fick fram till 2017 hyreslättnader, men hyran har icke desto mindre gått upp med cirka 76 000 kr per år jämfört med 2014.

Åtgärder som BOiU vidtagit

- BOiU har alltid varit noggranna med hur vi använder våra medel och hittar prisvärda lösningar för verksamheten.

- Flera externa projekt har gjort att andelen fasta kostnader minskat.

- Vi har tagit hem bokföringen, och kommer under 2017 även att ta hem lönehandlingen.

- Vi har sedan några år tillbaka studentpraktikanter som bidrar stort till att vi kan göra mer, och har även under 2016 inlett arbete med studentvolontärer.

- Vi har genom effektiviseringar kunnat minska på andelen administrationstjänst.

Ambitioner för framtiden

- BOiU fortsätter att ta tillvara på möjligheter att söka externa medel för att kunna dra nytta av att vi har en stabil bas som vi kan göra ännu mer utifrån. Dessa kommer dock inte att kunna täcka redan befintlig verksamhet, eftersom de i princip alltid endast utgår till nyskapande verksamhet.

- Vi har påbörjat arbete med att närma oss näringslivet för att få till samarbeten som kan generera medel till verksamheten.

- Vi kommer att fortsätta att försöka få med oss övriga kommuner i länet – inte främst av ekonomiska skäl, utan för att vi ser att barnets rättigheter och även Uppsala kommun och Region Uppsala vinner på det.

Konsekvenser och lösning 2017

Den avgjort största budgetposten för BOiU är som i de flesta verksamheter de anställda.

- År 2012 räckte bidragen till 3,6 heltider, plus 0,4 ungdomsanställda.

- År 2017 räcker medlen till 2,8 heltider.

Konsekvensen om situationen inte skulle kommit till en lösning för 2017 vore att föreningen blivit tvungen att säga upp kompetent personal och skära rejält i verksamheten.

BOiU vände sig, efter att ha försökt lösa situationen på egen hand, till kommunen. I mars 2017 deltog BOiU på möte med företrädare för socialförvaltningen samt kommunledningskontoret. Det ledde till en överenskommelse att KLK köper in ett annonspaket i tidningen Word motsvarande 400 000 kr, vilket avhjälpte den akuta krisen, och BOiU kan nu fortsätta sitt arbete under 2017. Hur det ska se ut från och med 2018 är ännu inte klart.

Det här vill vi

BOiU vill att FN:s barnkonvention ska förverkligas.

Barn och unga ska ha kunskaper om sina rättigheter, och våga och vilja kräva sina rättigheter.

Vuxna ska våga och vilja ge mer makt och stöd till barn på barns villkor, och se barns egen kompetens.

Så här gör vi

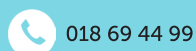
Vi vet att det vi gör har stor betydelse för många barn och unga i Uppsala.

Barnombudsmannen i Uppsala är den som ser till att barns rättigheter gäller på riktigt. Vi ger konkret stöd till barn och unga som behöver det. Vi möter barn, unga, yrkespersoner, forskare och beslutsfattare. Vi lägger fram förslag och opinionsbilder.

Barnombudsmannen i Uppsala är en ideell förening som har funnits sedan 1988. Vi arbetar i Uppsala kommun och Uppsala län. Föreningen får sin finansiering av Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län.

Omslagsillustration: Rebecca Karlén

Läs verksamhetsberättelsen digitalt på boiu.se/2016

Barnombudsmannen i Uppsala – en ideell förening. Organisationsnummer 817602-5198.
Verksamhetsberättelse 2016.

Balansrapport

Preliminär

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
1220 Inventarier	151 086,00	0,00	151 086,00
1229 Ack avskrivn inventarier	-151 086,00	0,00	-151 086,00
S:a Materiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00
S:a Anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00
Omsättningstillgångar			
Fordringar			
1510 Kundfordringar	0,00	9 000,00	9 000,00
1630 skattekonto	11 804,00	6 256,00	18 060,00
1700 förutbet. kostn & uppl intäkter	596,00	-596,00	0,00
1710 Förutbetalda hyror	51 773,00	23 632,00	75 405,00
1790 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	0,00	12 911,00	12 911,00
S:a Fordringar	64 173,00	51 203,00	115 376,00
Kassa och bank			
1910 handkassa Knas Hemma	60,00	-60,00	0,00
1911 handkassa BO	839,58	-839,58	0,00
1912 kassa BK för alla	15 062,10	-14 112,10	950,00
1920 PlusGiro 4881138-4	0,00	410 846,65	410 846,65
1921 Plusgiro 756360-40	0,00	1 333 301,97	1 333 301,97
1930 kortkonto 1830 17 05647	7 791,37	-7 791,37	0,00
1940 företagskontot 3039 17 05083	83 946,46	-83 946,46	0,00
1950 Likviditetskonto 1448 65 51761	109 813,05	-109 813,05	0,00
1960 Allmänna Arvsfonden 17 06392	403 199,84	-403 199,84	0,00
1970 likviditetskonto BO 3039 59 30251	299 870,43	-299 870,43	0,00
1980 BK för alla - 1830 17 06627	472 842,75	-472 842,75	0,00
S:a Kassa och bank	1 393 425,58	351 673,04	1 745 098,62
S:a Omsättningstillgångar	1 457 598,58	402 876,04	1 860 474,62
S:A TILLGÅNGAR	1 457 598,58	402 876,04	1 860 474,62
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-1 065 297,26	-188 416,60	-1 253 713,86
2019 Redovisat resultat	-72 778,19	72 778,19	0,00
2098 Vinst eller förlust fg år	113 671,03	-113 671,03	0,00
2099 årets resultat BO	-229 309,44	57 831,53	-171 477,91
S:a Eget kapital	-1 253 713,86	-171 477,91	-1 425 191,77
Kortfristiga skulder			
2440 Leverantörsskulder	0,00	-52 065,00	-52 065,00
2510 Skatteskuld	39 170,00	1,00	39 171,00
2660 Särskilda punktskatter	0,00	-560,00	-560,00
2710 Personalens källskatt	-59 652,00	-198,00	-59 850,00
2732 avräkn. särsk. löneskatt	-37 082,00	6 293,00	-30 789,00
2920 Upplupna semlöner	-40 656,41	-18 425,20	-59 081,61
2940 Upplupna sociala avgifter	-71 562,07	-2 130,93	-73 693,00
2941 Beräknade upplupna sociala avgifter	-12 774,24	-5 641,00	-18 415,24
2970 Förutbetalda intäkter	0,00	-165 000,00	-165 000,00
2990 upplupn kostn/förutbet int	-21 328,00	6 328,00	-15 000,00
S:a Kortfristiga skulder	-203 884,72	-231 398,13	-435 282,85
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-1 457 598,58	-402 876,04	-1 860 474,62
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00